

Батьківський контроль в мережі

Про захист підлітків в Мережі експерти говорять з року в рік, а програми й інші механізми удосконалюються невинно. І все ж далеко не на всіх комп'ютерах вдома встановлено звичайний антивірус, не кажучи вже про системи фільтрації контенту. А з поширенням смартфонів і планшетів справа ускладнилася ще більше. Як дізнатися, що викачує ваше чадо під час шкільної перерви? Які фото публікує в «Вконтакті»? Кого додає у віртуальні друзі? Завдання дійсно непросте, але цілком здійсненне.

Чого варто боятися?

Наївно думати, що загрозу для дітей можуть представляти лише віруси і сайти для дорослих. По-перше, відфільтрувати «полуничку» неважко, встановивши обмеження на рівні домашньої мережі або скориставшись спеціальним ПО зі списком дозволених ресурсів. Але навіть якщо проігнорувати це, максимум, що вам загрожує, - незручні питання від дитини, або перевстановлення Windows, безнадійно поїденою вірусами.

Куди більше головного болю принесе необережне поведження сина чи доньки в соцмережах. Наприклад, невинне бажання похвалитися в «Вконтакті» або «Facebook» крутим телевізором або майбутнім від'їздом всієї родини на море – золота жила для злодіїв. Тепер їм не потрібно годинами чергувати біля під'їзду – досить стежити за акаунтами нетямущих користувачів, а там частенько фігурують і докладні адреси, і номери телефонів, повно фотографій домашньої обстановки – в загальному, все, що полегшує роботу зловмисників.

Ще більш серйозний ворог – випадкові знайомі в тих же соціальних мережах, адже серед них цілком можуть виявитися маніяки чи аферисти. Я не любитель згущувати фарби і не прихильник заборон, а навички онлайн-спілкування вважаю просто необхідними. Але дітям потрібен регулярний інструктаж, що можна робити в соцмережах, а чого не можна.

У соціальних мережах все більшої популярності набувають так звані *групи смерті*. Їх аудиторія – діти, які після систематичного відвідування спільнот вирішуються на самогубство. *Де небезпека?* В першу чергу, групи у «ВКонтакті». Вони бувають як з закритим, так і з відкритим доступами. Їх модератори – дорослі

люди, які працюють зі знанням пристрастей і захоплень кожної окремої дитини. Простіше кажучи, дівчаткам навіюється думка, що вони “товсті”, а хлопцям – що ті “лузери”.

У назві груп найчастіше можна зустріти слова “Кити пливуть вгору”, “F57” або “Море китів”, “Космічний кит”, “Білий кит”, “Китовий журнал”, “Море китів”, “Океан китів”, “Літаючий кит”. "Розбуди мене о 4:20", "Тихий дім" і т.д.

У зв'язку з цим батькам, щоб не допустити потрапляння дітей у такі групи, **кіберполіція рекомендує:**

- приділяти більшу увагу психологічному стану дитини;
- перевіряти шкіряні покриви дитини на наявність пошкоджень (у разі їх виявлення – з'ясовувати обставини, за яких вони з'явилися. Особливу увагу звертати на пошкодження різного роду у формі кита);
- перевіряти облікові записи (акаунти) дитини в соціальних мережах та групи, до яких входить акаунт;
- перевіряти вміст спілкування у приватних чатах;
- звертати увагу на коло спілкування дитини;
- намагатися зайняти вільний час дитини спортивними або культурними секціями;
- обов'язково контролювати те, які фото- та відеофайли знаходяться в гаджетах дитини;
- встановлювати функцію «батьківський контроль» на всіх гаджетах дитини.

При виявленні таких груп самостійно, просимо негайно повідомляти до **КІБЕРПОЛІЦІЇ** (<https://www.cybercrime.gov.ua> – цілодобово), **телефон гарячої лінії (044) 374-37-21** (з 8:45 до 19:30 в робочі дні) або звертатися до адміністрації соцмережі, у якій було виявлено групу.

Інтернет-виховання

Згадайте, з яким трепетом батьки спостерігають за першими кроками свого малюка. Перші кроки в Мережі важливі не менше. Дитина повинна знати, що на файлообмінних сайтах доступ до контенту найчастіше ховається не за величезної клавішею «скачати», а за непримітним текстовим посиланням. Слід триматися подалі від сайтів з великою кількістю спливаючих вікон, онлайн-казино і іншого сміття. Крім того, можна показати синові або дочці власний профіль в Facebook, де в фотоальбомах немає фотографій дорогої побутової техніки, а в списку друзів не маячать сотні незнайомців для кількості.

Все це актуально для ситуацій, коли Інтернет і гаджети використовуються в межах розумного. Якщо ж дитина просиджує біля екрану весь вільний час – це тривожний дзвінок. Спробуйте приділити їй більше уваги, долучіть до спорту або іншому хобі поза Мережею. Але головне, щоб це були не абстрактні поради «зайнятися чимось корисним» – надихає тільки особистий приклад. Виростити легкоатлета, сидячи з банкою пива біля телевізора, навряд чи вийде.

Сердитися за захоплення онлайн-іграми – теж не варіант. Тут головне – дозування і життєві пріоритети. Зрештою, чимало дорослих і цілком успішних людей не вважають за сором скоротати годинку-другу за Танчиками або «Дотой».

Довіряй, але перевіряй

Поряд з повчаннями, не завадить налаштувати зв'язок антивіруса і функції «Батьківський контроль» в Windows. Можна призначити час, протягом якого чадо зможе працювати за комп'ютером, а доступ до особливо шкідливих ресурсів обмежити на домашньому Wi-Fi-роутері.

Для мобільних пристроїв є свої спеціальні додатки, а також функція «гостьовий режим» – для маленького користувача саме те: дозволяє вибрати список програм та ігор, якими можна користуватися в батьківському смартфоні.

Якщо у підлітка власний планшет або смартфон, можна встановити на нього Care4Teen: цей додаток обмежить запуск програм, створить чорний список неприпустимих сайтів, послужить як GPS-трекер, та й багато в чому іншому допоможе. Крім того, батьки зможуть віддалено бачити, у що грає дитина, які сайти запускає і якими додатками користується.

Висновки

Загалом, захищати незміцнілу дитячу психіку від згубного впливу Інтернету можна і потрібно. Але робити це варто з розумом, а не шляхом тотальних заборон. Експерти радять комплексний підхід: батьківські роз'яснення, хороший приклад і спеціалізоване ПО. Звичайно, і це не панацея, але все ж більшість мережевих погроз стосовно вашої дитини будуть безсилі. Так що не лінуйтеся і беріться за справу!